

## **ROZDWOIĆ SIĘ** (13) *vb pf*

*Oba o jasne.*

*inf* rozdwoić się (1). ◇ *fut 3 sg* rozdwoi się (2). ◇ *3 pl* rozdwoją się (1). ◇ *praet 3 sg m* rozdwoił się (1). [*f* rozdwoiła się.] *n* rozdwoiło się (1). ◇ *3 pl m pers* rozdwoili się (3). ◇ *plusq 3 sg f* była się rozdwoiła (1). *n* rozdwoiło się było (1). ◇ *con 3 sg m* by się rozdwoił (1). [*n* by się rozdwoiło. ◇ *1 pl m pers* byśmy się rozdwoili.] ◇ *part praet act* rozdwoiwszy się (1).

*Sł stp, Cn brak, Linde XVI* (trzy z niżej notowanych przykładów) *i XVIII w. s.v. rozdwoić.*

**1. Podzielić się na dwie (wyjątkowo: więcej) części (5) :**

*rozdwoić się na co* (1): Moc też wziętza y potężność iest ná nieprzyiacielá przy iednym [*władcy*], która gdy się ná wiele ich rozdwoi/ dáleko mniej posłuży. *SkarKazSej* 691a.

*Zwroty:* »rozdwoić się z ciałem« = *umrzeć* (1): Iż day mi się rozdwoić moy miły Pánie s ciałem z moim/ ábych był rychło s tobą. *RejPos* 321v.

[»rozdwoić się na dwie [*co*]«: Thá Fámilia Abráhámowa/ iż potym od Abráhámá rozdwoiła się ná dwie odnodze/ to iest do [*lege: od*] Izmáelá y Izááká. *GrzegŻarnPos* 3/673v (*Linde s.v. rozdwoić*).]

[*Przen: [małżeństwo]* Ciáło iedno z iednego ciáła/ ktorego rozdwoić nikth niemoże/ wyiáwży iżby fye fámo rozdwoiło przez niechowanie wiáry Małżeńfkiej. *MrowStadło* B3v.

**a) Postąpić wbrew samemu sobie:** Ieśliżeby też więc Szátan powiátał fámo przeciwko łobie [*tj. pomagał w wypędzeniu diabła z opętanych*]/ thoć się iuż rozdwoił [*dispertitus est*] *Leop Mar* 3/26 (*Linde s.v. rozdwoić*).]

**a. Podzielić się na dwie grupy (2) :** Tátarowie [...] przyciągłi do Polłki w wielkim pocźcie/ v Sędomierzá się rozdwoili/ poczet mnieyŝy posłáli do wielkiej Polłki y Kuiuaw [...]. Drugi poczet Tátarów wziętzy puścił się do Krákowá *BielKron* 360v; *SarnStat* 446; [A o dwu prawie wielkich [*wieprzach*] powiedziano, Jeno na różnych miescach je widziano. A tak się wszyscy [*myśliwi*] musieli rozdwoić *OtwinErot* 100 ].

**b. [Znaleźć się równocześnie na dwu miejscach:** Musi [*król dwu państw*] nie telko tu być, musi się rozdwoić [...]. Może przypaść niepokój tu i w inszym państwie: Jakoż się ma rozdwoić na dwuim królestwie? Alboby tego bronić, alboby owego *PismaPolit* 57.]

**c. Rozstąpić się, robiąc wolne przejście przez środek (1) :** rościęgni rękę fwą nád morzem/ y rozdwoi się [*finde illud; przetni ie* *BudBib*] *BibRadz Ex* 14/16.

**2. Przestać być zgodnym, jednomyślnym, powziąć odmienne zdanie (8) :**

**a. O zespołach ludzkich; dividi Vulg (7) :** lud połpolity się strwożył y rozdwoił/ iedni wybráli Amry/ drudzy Tebni. *BielKron* 83v; Aż náóftátek [...] Turek pánem wŝyŝtkiej žiemi Węgierfkiej zoštał. [...] W ten czás/ gdy się koroná ná dwie części rozerwála/ gdy się pánowie rozdwoili/ gdy się lud rozdzielił *OrzJan* 28; Y rozdwoiło się połpolłtwo mieyŝckie: y byli iedni z Zydy/ á drudzy z Apoštoły. *WujNTAct* 14/4; *SkarKazSej* 691a; [*KronMieszcz* 99].

*rozdwoić się w czym* (1): Potym rychło Szwáncárowie fámi násię walkę wznieśli/ [...] gdy się w wierze rozdwoili *BielKron* 206.

*Zwrot:*»rozdwoić się na dwoję, na dwie stronie« (1:1): *OrzList* f; mowił do wŝyŝtkich Heliaŝ: Tákże dłuگو chramiecie rozdwoiŝy się ná dwie ftronie? *BielKron* 84v.

[Szereg: »rozroźnić się albo rozdwoić«: Wiesz W.K.M. że każde obieranie krolá v nas bywa trudne y niebezpieczne. bo niepodobna rzecz/ ábyfmy fię w ták wielkiej liczbie ludzi nie rozroźnili/ álbo nie rozdwoili. *KarnSententia* 26.]

**b.** *O opiniach (1)* : A przetoż y Krolewfkich/ y Duchownych máiętności od tego podatku wolnemi mieć niechcieli. Lecz tych zdanie rozdwoiło fię było [*sententia divisa erat*]. *ModrzBaz* 120.

*Synonim*: **2.** rozroźnić się.

*Formacje współrdzenne cf* DWOIĆ SIĘ.

*Cf* **ROZDWOJENIE, ROZDWOJONY**

KW, (LWil)